

нови килими. По стенитѣ имаше портрети. — Целунахме му ръка и насѣдахме. Поднесоха сладко и кафе. Дѣдо Йоасафъ каза: „Добре сте сторили, че сте дошли да се поклоните на Свети Йоана и да видите неговия манастиръ, който е българска народна светиня. Презъ цѣлото турско робство тукъ се е запазила народната вѣра и езикъ. Отъ тукъ сж изпращани духовници въ всички български градове, за да крепятъ вѣрата и народността на българина. Презъ двойното робство тукъ се е стичалъ цѣлия народъ да чуе славянско богослужение и българска проповѣдь и да се помоли на своя народенъ светецъ. Тукъ отъ Хрисула на царя Иванъ Шишманъ се е увѣрявалъ, че е ималъ нѣкога царство — и свобода и обнадежденъ, че пакъ ще го има, — отивалъ си е съ твърдо убеждение да пази вѣрата, езика и народността си. Отъ тукъ сж излѣзли първитѣ владици, учители и будители на народа. Тукъ е приелъ монашество отецъ Паисий Хилендарски. Тукашни сж: Мардарий дамаскинаръ, Иосифъ — строителя, Неофитъ Рилски, Христати Павловичъ Дупничанина, Аверкий П. Стояновъ — учители, Авксенти Велешки — владика и много други народни будители. Този величественъ манастиръ е издигнатъ и запазенъ отъ народа и нашитѣ предшественици въ най-труднитѣ и опасни времена — презъ двойното робство. Сега ние сме длъжни да го крепимъ и засилимъ: вие съ даренията си, а ние съ честното си служене и богоугодния си животъ“.

Сега отъ думитѣ на дѣдо игумена ми стана по-ясно, защо нашиятъ учителъ казваше, че Рилскиятъ манастиръ е народна светиня.
